

פרויקט בכר-מצווה תלמוד תורה ברקאי

על גבורה, התגברות ואחריות

אפניכם לאזות לחליכה. הן נועדו לעזור מובעות אוילית כנולאויס משמעותיים לחייו.

אזוי אוינכם רגילים לעצור ולחשוב על דברים כאילו, ואזוי אותם מכנים זאת – "חפירות". אז, זה הלמן לקחת פסק זמן ולהסתכל פנימה. התכוונות פנימית זו חלובה להעצמת דברים חיוכיים שנמצאים בנו, ולרכישת דברים חיוכיים נוספים.

הלתלו נואענות על מירכ השאזות. אנחנו מציעים להורה והכן ילאזו זה את זה השאזות האלו. אם תהיה פתיחות ונכונות לתל כעולם הפנימי, הרי זה ובאי יוסיף גם קירכה.

יתכן לתענו כצורה עמוקה ורצינית, ולכן לא תספיקו לענות על כל השאזות – מצוין. ניתן להמליך ככך בפעם אחרת...

כהלחה אכולנו!

גבורה והתגברות

- לאיזו מהדמויות בשיחה התחברת ביותר? הסבר מדוע.
- דיברנו בשיחה על סוגי גבורה שונים. מהי גבורה לדעתך? האם יש תחום בחייך בו אתה מרגיש שאתה נוהג בו בדרך כלל בגבורה?
- ספר על מקרה אמיתי שארע לך, ובחרת להתנהג בו בבגרות, בשונה מהציפיות שאולי היו מצפים שתנהג. תאר את המקרה ואת הרגשתך.
- ספר על מקרה אחר, שבו היית יכול להתנהג באופן בוגר, אבל לבסוף קצת ויתרת לעצמך והרגשת שהיית מסוגל ליותר. נסה גם להיזכר בתחושתך.

אומרת המשנה במסכת תענית: "מאימתי מזכירין גבורות גשמים? עלינו לברר את המשמעות של "גבורת גשמים" הנזכרת, למה ירידת הגשם מוגדרת כגבורה?

הגשם הוא כוח חיים שהקב"ה משפיע על העולם, כוח מאד עוצמתי, שבמידות מסוימות יכול לגרום להרס, כמו שהיה במבול. הגבורה היא שליטה בכוחות קיימים בצורה שמביאה אותם להיות מקור חיים וטוב, ולא להגיע להרס וחורבן. הגבורה האלוקית מוזכרת ביחס לכוחות עולמיים כמו גשמים, מלחמות, אסונות טבע. ואילו גבורה אנושית מוזכרת ביחס לכוחות נפש ויצרים.

• הסבר את פשר הביטוי "גבורות גשמים"?

• מה ניתן ללמוד מכך ביחס לגבורה שלנו – מהי הגבורה הראויה?

לקיחת אחריות

נספר על מחקר מעניין:

חוקרים הושיבו מספר נבדקים בחדרים שונים וביקשו מהם למלא שאלונים. לאחר מכן, החוקרים החדירו עשן לחדרים בהם ישבו הנבדקים. חלק מהנבדקים ישבו בחדר לבדם, אחרים ישבו בקבוצה של שלושה. כמו כן, הייתה קבוצה שלישית של נבדקים שאף הם ישבו בקבוצות של שלושה, אך שניים מתוך השלושה קיבלו הוראה מראש להתעלם ממצב החירום שנוצר.

התוצאות: 75% מהנבדקים שישבו לבדם יצאו לדווח על המצב תוך שש דקות לכל היותר. נבדקים שישבו בשלישיות התנהגו בצורה אחרת לגמרי: רק 15% מהנבדקים שישבו בחברת נבדקים אחרים דיווחו. רק 10% מהנבדקים שישבו בחברת משתפי פעולה טרחו לדווח על המצב.

לאחר שש דקות היו החדרים אפופים בעשן. הנבדקים שפשפו עיניהם מהפיח, אך נשארו יושבים כדי להשלים שאלונים תוך סילוק הפיח מפניהם.

אז תאליכו אקרואלני לתנסו להסביר כעצמכם את תוצאות המחקר!

אחת מתוצאות המחקר הראתה כי כאשר הנבדקים הרגישו שהם לא היחידים שעדים לעשן, הם לא דיווחו על התקלה, מתוך הנחה שאם אכן משהו לא בסדר, מישהו אחר מבין הנוכחים ידווח על כך, וזאת למרות העובדה שהעשן הפריע לעבודתם. מדובר בתופעה של הטלת האחריות על האחרים; העובדה שאנו מאמינים שמישהו יעשה את המתבקש, מישהו ייקח אחריות, ובינתיים, דברים חשובים ועקרוניים לא נעשים על ידי אף אחד. יש נטייה טבעית אצל בני האדם להעביר את האחריות לאחרים.

• כיצד אתה מתפקד כשמבקשים ממך משהו חשוב הדורש מאמץ? היזכר במקרה ספציפי שארע לאחרונה.

• כיצד אתה מתפקד כשלא מבקשים זאת ממך ספציפית, אבל אתה אחד מהאנשים שיכולים לפעול ולסייע? גם כאן, נסה להיזכר במקרה מסוים שארע לך.

• ספר על מקרה, אפילו קטן, שבו לקחת על עצמך אחריות, באופן שהיית גאה בעצמך.

ננסה להעביר את ההתכוונות שלנו אפסים מעלינו:

- האם יוצא לך לעיתים לחשוב על טובתם וצורכיהם של אנשים אחרים – משפחה, חברים, סתם אנשים בסביבתך, עם ישראל?
- האם ראית לאחרונה מישהו שקשה לו, והקדשת רגע לחשוב עליו, לרחם עליו, ואולי גם הקדשת מחשבה כיצד ניתן לסייע לו – מבחינת ההרגשה, באופן מעשי?
- האם יש דברים במשפחה שברצונך לסייע בהם?
- האם אתה מסוגל לחשוב על דברים בעם ישראל, שתוכל לסייע בהם כשתהיה גדול? ואולי כבר עכשיו?
- עוד מעט החופש הגדול. חשוב על דבר אחד שבו תשקיע זמן ומרץ לטובת משהו ערכי ציבורי.

**זהו סיפור על ארבעה אנשים
"כולם" "אף אחד" "כל אחד" ו"מישהו".**

**הייתה עבודה חשובה שצריכה הייתה להיעשות
אבל "אף אחד" לא עשה אותה.
"מישהו" כעס על כך, מפני ש"כל אחד" יכול היה לעשות את זה,
אבל "אף אחד" לא עשה אותה.**

...אז

**"כולם" האשים את "מישהו"
בגלל ש"אף אחד" לא עשה
את מה ש"כל אחד" יכול לעשות...**

אסיום, מספר מיזם על מה לעלינו אתה. ניתן לקרוא אצלך "התכונות הפנימית", ואולי גם –
"חלכון נפלי".

האם זה מלהו פיקנטי כאכב, לניתן לעלותו כתדירות לל האם כלנה, ואולי ראוי לעלות
לאת באופן קבוע?

נראה את דעתו של הרמח"ל בספרו "מסילת ישרים":

יואולם הנה זאת באמת אהת מתחבולות היצר הרע וערמתו להכביד עבודתו בתמידות
על לבות בני האדם עד שלא ישאר להם ריווח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם
הולכים, כי יודע הוא שאילו היו שמים ליבם כמעט קט על דרכיהם, ודאי שמיד היו
מתחילים להינזח ממעשיהם, והייתה הזרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים
הזטא לגמרי.

והרי זו מעיף עצת פרעה הרשע שאמר (שמות ה'): תכבד העבודה על האנשים וגוי, שהיה
מתכוון שלא להניח להם ריווח כלל לבלתי יתנו לב או ישימו עצה נגדו, אלא היה
משתדל להפריע לבם מכל התבוננות בכוח התמדת העבודה הבלתי מפסקת.

כך היא עצת היצר הרע ממש על בני האדם, כי איש מלחמה הוא ומלמד בערמומיות,
ואי אפשר להימלט ממנו אלא בחכמה רבה והשקפה גדולה.

- מהי "עצת היצר" המוזכרת כאן?
- מה הייתה עצת פרעה הדומה לעצת היצר?
- כיצד ניתן להימלט מעצות לא טובות אלו? נסה לתרגם את תשובתך למשהו ממשי שאתה מסוגל לעמוד בו ולבצעו בקביעות מסוימת.

שבת שלום!

מחנכי כיתות ל –

הרב יצחק למה, הרב אהרן פרנקל, הרב אהרן גרתי והרב נהוראי גרין